Fag netop maa ligge for den kvindelige Fingernemhed og Sans for Hygge.

Fr. Margrethe Hvidtfeldt er imidlertid den første danske Kvinde, der virkelig har uddannet sig i Faget. Fr. Hvidtfeldt, der er født d. 2den Okt. 1881, mistede sin Fader da hun kun var 1½ Aar gammel. Hendes Moder, der foruden hende havde en endnu yngre Datter paa 3 Mdr. at sørge for, lærte ved Kampen for Tilværelsen for sig og sine at indse, hvor nødvendig en grundig Uddannelse med et bestemt Maal for Øje er for enhver. Datteren skulde altsaa lære noget og kom derfor som 16aarig i Lære hos Sadelmager Lund i Svendborg. Under sin Læretid blev hun understøttet af det Rovsingske Mindelegat med 60 Kr. og af Gehejmeraadinde Andræes Mindelegat med 100 Kr.

I Maj 1902 blev Fr. H. Svend, og Spørgsmaalet om Optagelse i Fagforening meldte sig da straks. Paa en Anmodning herom til den stedlige Organisations Formand modtog Fr. H. en Henstilling om at indtræde i Kvindernes (Fabriksarbejdernes) Fagforening, der stod i de samvirkende Fagforbund. Fr. H. svarede hertil, at hun ikke ønskede at optages i en socialdemokratisk Forening, men i en Organisation, der værnede om hendes Fag, og, at hun, hvis man ikke fandt dette rimeligt, vilde blive staaende helt udenfor. Det hjalp! Og Fr. H. fik ved sin Organisation en Støtte i sit Krav om samme Løn for samme Arbejde.

Som Svend arbejdede hun dels i København og dels paa Landet eller hos Læremesteren i Svendborg, indtil hun Januar 1908 nedsatte sig i Kerteminde, hvor hun nu driver en Forretning med alle Slags Møbler, Kufferter og Lædervarer og som paatager sig alt til Faget hørende ligefra at paalægge Linoleum til at montere Vogne. Paa Værkstedet beskæftiges foruden Mesteren en Svend og en Lærling. Om kort Tid henflyttes Forretningen i en Bygning, der ejes af Fr. H. og i hvilken hendes Søster overtager »Højskolehjemmet«. Det er glædeligt at se, ikke alene, at Kvinder kan arbejde og hænge i, men at de ogsaa kan faa Lønnen for deres Anstrængelser.

»Kvindebevægelsens Grænselinier«.

Rosika Schwimmer søger med sin Artikel »Kvindebevægelsens Grænselinier« at give Stødet til en Sammenslutning af alle Jordens Kvindeforeninger under et aldeles bestemt og skarpt afstukket Fælles-Program. Selv viser hun sig i denne Artikel noget fanatisk — se Angrebet paa »Interantionalt Kvinderaad« — og ret ensidig, altsaa formentlig ikke egnet til personlig at være Fører i en Samlingsbevægelse. Men derfor kunde hendes Tanke selvfølgelig være god nok og altsaa bidrage til Fremskridt i Kvindesagens Historie.

Jeg tror imidlertid, at denne Plan om et ensartet Program for alle de vidt forskellige Lande og Folkeslag ikke alene vil vise sig som en Umulighed, men vistnok ogsaa vil virke højst uheldigt for Sagen. En Umulighed vil det uden Tvivl være at fastslaa Regler, hvorefter der kan leves og arbejdes blandt Sydens og Nordens Kvinder, Amerikas og Ruslands, — og saa fremdeles. Man ser jo tydeligt af Fr. Schwimmers egen Artikel, hvilken Forskel der er alene mellem ungarske og preussiske Forhold, og hvor vidt forskellige Opfattelser, der gør sig gældende f. Eks. mellem de schweitziske og de engelske Kvinder med Hensyn til den bedste Arbejdsmaade. Og det er jo aldeles rimeligt, — en Bevægelse maa virkelig vokse som den naturligt *kan* i de forskellige Landes Jordbund. Den faar et andet Præg i de mere demokratiske Folk end hos de militaristisk-konservative, den maa fremtræde forskelligt i det protestantiske og i det katolske Land. At tvinge en stor livskraftig Bevægelse ind i en kunstig ensartet Ramme vil kun skabe Splittelse. Er der Liv og Vækst i Bevægelsen, dør den ganske vist ikke af et saadant Forsøg, den lader blot Rammen staa tom, forlader den og de Førere, som tømrede den sammen, og bryder sig som før sine egne Veje. Men slige Forsøg kan dog let bringe Splid i Stedet for Samling, og i saa Fald sinker de blot.

Det er vist en Kendsgerning, at det altid er de mere yderliggaaende Retninger i en Bevægelse, som stærkest interesserer sig for Programmer, maaske fordi de i højere Grad end de konservative er i Besiddelse baade af Mod og skarp Klarhed i